

Ақийда дарслари (149-дарс). Аҳли сунна мавқифи (тўртинчи мақола)

18:00 / 30.08.2021 4419

Ҳеч бир ақлли инсон «Мен бу ёки у ишни Аллоҳ таоло мажбур қилгани учун қилганман, ўз қилмишимга жавобгар эмасман», дея олмайди.

Аллоҳ таоло бандага ўз иродаси доирасида ихтиёрни берган. Банданинг ихтиёри Аллоҳ таолонинг ихтиёрига тобедир. Аллоҳ таолонинг китобида бандаларнинг амал қилишдаги ҳурриятларини баён қилувчи оятлар бир қанча.

Аллоҳ таоло Каҳф сурасида айтади:

انْدَتَعَا اِنْ رُفِكَ يَلَفْ ءَاشِ نَمَو نَمُوِيْلَفْ ءَاشِ نَمَفْ مُكْبَّرْ نَمُ قَحْلَلْ لِقَو
لْمَلْ اَكْ ءَامَبْ اُوْتَاغِيْ اُوْتِيْعَتْسَيْ نِ اُوْ اَهْقْدَارُسْ مُوَبَطَاْحْ اَرَانْ نِيْمَلْ اَطْلَلْ
اَقَفْتَرْمُ تْءَسَوْبُ اَرَشَلْ اَسْنَبْ هُوْجُوْلْ يُوْشَي

«Ҳақ Роббингиз томонидандир. Бас, ким хоҳласа, иймон келтирсин, ким хоҳласа, куфр келтирсин», дегин» (29-оят).

Яъни «Эй одамлар, сизга келган ҳақ нарса – Қуръон, Ислом Роббингиз томонидандир. Ким хоҳласа, Унга иймон келтирсин, хоҳламаса, ўзи билади. Ихтиёр ўзларида», деб айтгин уларга, эй Пайғамбари охири замон».

Аллоҳ таоло Юнус сурасида айтади:

**يَدْتَهَيٰۤا مِّنْ اِنۡفِىۡ دَدۡتِهَآ اِنۡ مَّ فَمۡ كُۡبَّرۡ نَمۡ قَحۡلِۡ لۡلۡ مُكۡءَاۡجِۡ دَقۡ سۡ اِنۡ لۡلۡ اِهۡيَاۡ اَيۡ لۡ قۡ
لۡ يۡ كُۡوۡبۡ مُكۡيۡ لۡ عۡ اِنۡ اَمۡ وَاِهۡ يۡ لۡ عۡ لۡ ضَيۡ اِمۡ نۡ اِفۡ لۡ صۡ نَمۡ وَاِهۡ سۡ فۡ نۡ لۡ**

«Эй одамлар! Батаҳқиқ, сизга Роббингиздан ҳақ келди. Бас, ким ҳидоятга юрса, ўзи учун ҳидоят топадир. Ким залолатга кетса, ўз зарарига залолат топадир. Мен сизларнинг устингиздан қўриқчи эмасман», деб айт» (108-оят).

Ҳамма нарса очиқ-ойдин бўлди. Энди ҳар ким ўзини билиб иш кўрсин.

«Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ келди».

Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ Пайғамбар – Муҳаммад алайҳиссалом келди.

Эй одамлар, сизга Роббингиздан ҳақ китоб – Қуръони Карим келди.

Эй одамлар, сизга Роббингиздан Ҳақ дин – Ислом келди.

Эй одамлар, сиз ўзингизга Роббингиздан келган ҳақ Пайғамбар – Муҳаммад алайҳиссаломга эргашиш, ҳақ китоб – Қуръони Каримга амал қилиш ва ҳақ дин – Исломни ҳаётингизга татбиқ қилиш, икки дунё саодатига эришасиз.

«Бас, ким ҳидоятга юрса, ўзи учун ҳидоят топадир».

Аллоҳнинг ҳидоятига юрганлар ўзлари учун фойдага эришадилар. Бошқа бировга хизмат қилган бўлмайдилар.

Шунингдек,

«Ким залолатга кетса, ўз зарарига залолат топадир».

Ким Аллоҳнинг ҳидоятида юрмаса, залолатга кетган бўлади. Залолат эса кони зарардир. Бинобарин, залолатга кетган ҳар бир шахс ўзига ўзи зарар қилган бўлади.

«Мен сизларнинг устингиздан қўриқчи эмасман», деб айт».

Ҳа, Пайғамбар алайҳиссалом ҳам, ул зотдан бошқа бирор киши ҳам ҳеч кимнинг устидан қўриқчи қилиб қўйилган эмаслар. Уларнинг вазифаси Аллоҳнинг динини кишиларга етказиш, холос. Ҳар ким нима қилса, ўзи учун қилади.

Шунинг учун ҳамма Аллоҳ таолонинг айтганини қилиши лозим. Аллоҳ таоло эса бандага «Амал қил», дейди.

Аллоҳ таоло Каҳф сурасида:

وَجَزَىٰ نَاكَ نَمَفٌ دِحْ أَوْ هَلْ أَمْ نَا يَلِٰ حِوِيْ مُكُلْتُمْ رَشَبَ اَنَا اَمْنِ لُق
اَدْحَ اَوْ رَةَ دَابِعَبْ كُرْشِيْ اَلْ وَا حَلْ اَصْ اَلْمَعْلَمُ غِيْلَفِ رَءَا قَل

«Бас, ким Роббига рўбарў келишни умид қилса, солиҳ амал қилсин ва Роббининг ибодатига ҳеч кимни шерик қилмасин», деган (110-оят).

Аллоҳ таоло Наҳл сурасида:

اَوَّلُ حُدَا مُكُلِيْلَعِ مَالَسَ نَوُلُوْقِيْ نَبِيْ طِ ؕ ؕ كَيْ اَلْمُ اَلْمُهَافَوْتَتَ نَبِيْ دَلِ
نَوُلُمُعَتَ مُتْنُكْ اَمَبَ ؕ نَجَلِ

«Қилиб юрган амалларингиз туфайли жаннатга кириг», деган (32-оят).

Имом Термизий ривоят қилган ҳадиси шарифда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Беш вақт намозингизни ўқинг, ойингиз рўзасини тутинг, молларингиз закотини беринг, Роббингиз жаннатига кирасиз», деганлар.

(Тамом)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди